Özel Radikal Okulları Rehberlik Birimi

Veli Bilgilendirme Broşürü

ÇOCUKLARDA SORUMLULUK BİLİNCİ GELİŞTİRME

www.radikalokullari.k12.tr

SORUMLULUK BİLİNCİ

çocukların hem **bireysel gelişimleri** hem de **toplumla sağlıklı ilişkiler** kurmaları açısından temel bir yaşam becerisidir.

Bu beceri, yalnızca okul başarısını değil, aynı zamanda **duygusal dayanıklılığı, öz disiplini ve özgüveni de doğrudan etkiler** (Miller, 2019).

radikal OKULLARI

Çocuğa **yapabileceğinden fazlasını yaptırmamak,**
ama yapabileceklerini de
onun adına yapmamak gerekir.

Dr. Thomas Gordon, Klinik Psikolog

Sorumluluk Bilinci Neden Önemlidir?

Araştırmalar, ev içinde sorumluluk verilen çocukların **problem çözme becerilerinin daha yüksek olduğunu gösteriyor.**

Harvard Üniversitesi'nin yaptığı bir çalışmada, çocukluk döneminde ev işleriyle meşgul olan bireylerin **yetişkinlikte daha başarılı ve bağımsız oldukları ortaya konmuştur** (Harvard Study of Adult Development, 2015).

Bu nedenle, **erken yaşta sorumluluk alma alışkanlığı kazanmak**, çocukların kendi kararlarının sonuçlarını anlamasını ve buna göre hareket etmesini sağlar. Ayrıca çocuk, ailesinin ve toplumun bir parçası olduğunu hisseder.

radikal OKULLARI

Evde Sorumluluk Kazandırmanın Yolları

Yaş ve Gelişim Düzeyine Uygun Görevler Seçin

Çocuğun yaşına uygun olmayan görevler, ***hem motivasyonunu kırar hem de başarısızlık duygusuna yol açabilir.*** Yaşa uygun sorumluluk örneklerine bakalım:

- ***6–7 yaş:*** Oyuncaklarını toplama, dişlerini fırçalama, çantasını hazırlama
- ***8–9 yaş:*** Sofrayı kurma/kaldırma, çamaşır katlama, kendi kıyafetini seçme
- ***10 yaş:*** Evcil hayvanı besleme, haftalık harçlığını planlama, küçük yemek hazırlıkları

radikal OKULLARI

Sorumluluklar, **“yardım” değil “katkı” olarak** sunulmalıdır.

“Bana yardım eder misin?” yerine

“Sofrayı kurman ailemize katkı sağlar.” gibi ifadeler kullanılabilir.

Evde Sorumluluk Kazandırmanın Yolları

Rutinler Oluşturun ve Görünür Hâle Getirin

Çocuklar ve insan beyni düzeni sever***. Günlük veya haftalık görevler için birlikte bir sorumluluk tablosu hazırlamak,*** hem hatırlatıcı olur hem de çocuklara görevlerini sahiplenme duygusu kazandırır.

Haftalık Sorumluluk Tablosu

- Pazartesi: Ödev kontrolü
- Salı: Oyuncakları düzenleme
- Çarşamba: Sofra hazırlığı .....

Bu tabloyu buzdolabına asmak ya da odasında görünür bir yere koymak, takibini kolaylaştırır. Tamamlanan görevlerin işaretlenmesi çocukta başarı hissi yaratır.

radikal OKULLARI

Evde Sorumluluk Kazandırmanın Yolları

Küçük Başarıları Takdir Edin, Büyük Beklentilerden Kaçının

“Bulaşık makinesini boşalttığın için teşekkür ederim, işimi çok kolaylaştırdın.” gibi cümlelerle çocuğun çabasını fark etmek, içsel motivasyonunu artırır.

Hatırlatma:

Sorumluluk, zamanla gelişen bir süreçtir.

Beklentiyi yüksek tutmak yerine ***ilerlemeyi görmek ve sabırlı olmak gerekir.***

Hatalar yapıldığında cezadan çok birlikte çözüm üretmek önemlidir.

radikal OKULLARI

Evde Sorumluluk Kazandırmanın Yolları

Karar Süreçlerine Dahil Edin

Çocuğunuza şu gibi sorular sorabilirsiniz:

“Bugünkü görevlerinden hangisini önce yapmak istersin?” ya da

“Bu hafta evde senin üstleneceğin iş ne olsun?” gibi sorular sormak, onun seçim yapma ve karar alma becerilerini geliştirir.

Sorumluluklar, dikte edilen bir görev olmaktan çıkıp, birlikte alınan kararlarla daha anlamlı hâle gelir.

radikal OKULLARI

Evde Sorumluluk Kazandırmanın Yolları

Rol Model Olun

Çocuklar, söylediklerimizden çok yaptıklarımızı örnek alırlar.

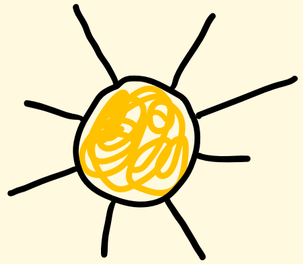
Ev işlerini paylaştığınız, görevlerinize düzenli yaklaştığınız bir ev ortamı, çocuğun sorumluluğu doğal bir parçası olarak görmesini sağlar.

Bu nedenle sizin tutumunuz, onun davranışlarında belirleyici olacaktır.

Evde Sorumluluk Kazandırmanın Yolları

Destekleyici İletişim Kurun

Çocuklara;

“Neden bu görevi senin yapman önemli?” sorusunu sorarak düşünmelerini sağlayın.

Onlara ***emir vermek yerine sürece katmak, iç motivasyonlarını artırır.***

Hatırlatma

Unutmayın, sorumluluk bilinci, bir günde değil; güven, sabır ve rehberlik ile zaman içinde gelişir.

Kaynaklar:

- Harvard Study of Adult Development (2015), Harvard University Gazette
- Miller, L. (2019). The Power of Showing Up. Ballantine Books.

Özel Radikal Okulları Rehberlik Birimi

Veli Bilgilendirme Broşürü

TEŞEKKÜRLER

REHBERLİK BİRİMİ OLARAK HER ZAMAN YANINIZDAYIZ!

www.radikalokullari.k12.tr